

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Indonesian modern art historiography: national and transnational perspectives

Siregar, A.T.H.

Citation

Siregar, A. T. H. (2025, February 5). *Indonesian modern art historiography: national and transnational perspectives*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4178957>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4178957>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Bibliography

- Abeyasekere, Susan. *Jakarta: A History*. Singapore: Oxford University Press, 1989.
- Aidit, Dipa Nusantara. *Tentang Sastra dan Seni*. Jakarta: Yayasan Pembaruan, 1964.
- Anwar, Rosihan, ed. *Mengenang Sjahrir*. Jakarta: PT Gramedia, 1980.
- Anwar, Rosihan. "Seniman dan Wartawan dalam Perjuangan 1942-1950." Paper for the Seminar of the Role of Youth in the Nation's Struggle 1942-1950 Yogyakarta, 20-21 December 1989.
- Ananta Toer, Pramoedya. *Panggil Aku Kartini Saja*. Jakarta: Lentera Dipantara, 2003.
- Ananta Toer, Pramoedya. *Sang Pemula*. Jakarta: Hasta Mitra, 1985.
- Ave, Jan B. "Indonesia," "Insulinde" and "Nusantara": Dotting The I's and Crossing the T*." *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 145, no. 2/3 (1989): 220-234.
https://doi-org.ezproxy.leidenuniv.nl/10.1163/22134379_90003252.
- Bachmann-Medick, Doris, ed. *The Trans/National Study of Culture: A Transnational Perspective*. Berlin/Boston: Walter de Gruyter GmbH, 2014.
- Badan Penyelenggara Pusat Kebudayaan Indonesia Timur. *Jajasan Pusat Kebudayaan Negara Indonesia Timur Makassar*. Makassar: BPPKIT, 1949.
- Bastin, John, and Bea Brommer. *Nineteenth Century Prints and Illustrated Books of Indonesia with Particular Reference to the Print Collection of Tropen Museum Amsterdam: A Descriptive Bibliography*. Utrecht: Spectrum, 1979.
- Bavelaar, Hestia. *Kroniek van kunst en cultuur: geschiedenis van een tijdschrift 1935-1965*. Leiden: Primavera Press, 1998.
- Behrens-Abouseif, Doris. "The Lion-Gazelle Mosaic at Khirbat al-Mafjar." *Muqarnas* 14 (1997): 11-18. <https://doi.org/10.2307/1523233>.
- Belting, Hans, Buddensieg, Andrea, and Peter Weibel, eds. *Contemporary Art and the Museum: A Global Perspective*. Ostfildern: Hatje Cantz, 2007.
- Bianpoen, Carla, et.al. *Indonesian Women Artists: The Curtain Opens*. Jakarta: Yayasan Seni Rupa Indonesia, 2007.
- Boechori Zainuddin, Imam. *Latar Belakang Sejarah dan Pembinaan Seni Lukis Indonesia Modern (1935 - 1950)*. Skripsi, Bagian Seni Rupa, Departemen Perencanaan Seni Rupa Institut Teknologi Bandung, 1966.

- Bogaerts, Els. "Whither Indonesian Culture?": Rethinking 'Culture' in Indonesia in a Time of Decolonization." In *Heirs to World Culture: Being Indonesian, 1950-1965*, edited by JENNIFER LINDSAY and MAYA H.T. LIEM, 223-54. Brill, 2012.
<http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctt1w8h2v2.14>.
- Borntraeger-Stoll, Eveline, and Gianni Orsini. *Gerard Pieter Adolfs, The Painter of Java and Bali*. Wijk en Aalburg: Picture Publisher, 2008.
- Brakel, Koos van. *Charles Sayers 1901-1943: Pioneer Painter in the Dutch East Indiës*. Amsterdam: KIT Publisher, 2004.
- Brom, Gerard. *Java in Onze Kunst*. Rotterdam: W. L. & J. Brusse N.V, 1931.
- Brinkman. *Alphabetische Lijst van Boeken, Laandkarten, en verder in den Boekhandel Voorkomende Artikelen die in het jaar 1913*. Leiden: A. W. SIJTHOFF'S UITG.-MIJ, 1913.
- Bruin, R. De. "Sense and Non-Sense in The Three A Movement." Paper presented to the XXVII International Congress of Orientalists, Ann Arbor, Michigan, 13-19 August 1967.
- Burhan, M. Agus. *Perkembangan Seni Lukis Mooi Indie sampai Persagi di Batavia, 1900-1942*. Jakarta: Galeri Nasional, 2014.
- Burhan, M. Agus. *Seni Lukis Indonesia Masa Jepang sampai Lekra*. Surakarta: UNS Press, 2013.
- Bustam, Mia. *Sudjojono dan Aku*. Jakarta: Institut Studi Arus Informasi, 2013.
- Butler, Rex, and A. D. S. Donaldson. *UnAustralian Art: Ten Essays on Transnational Art History*. Sydney: Power Publications, 2023.
- Bouman, H. *RMP. Sosrokartono di Eropa*, 1989, paper, unpublished.
- Cannegieter, H.G. *Raden Mas Noto Soeroto*. Den Haag: Servire, 1926.
- Carey, Peter. *Asal Usul Perang Jawa: Pemberontakan Sepoy dan Lukisan Raden Saleh*. Yogyakarta: Publisher LkiS, 2001.
- Carey, Peter B. R. "Raden Saleh, Dipanagara and the Painting of the Capture of Dipanagara at Magëlang (28 March 1830)." *Journal of the Malaysian Branch of the Royal Asiatic Society* 55, no. 1 (242) (1982): 125.
<http://www.jstor.org/stable/41492909>.
- Chua, Kevin. "Courbet after Sudjojono." *Art History* 41, issue 2 (2018): 292-317. <https://doi.org/10.1111/1467-8365.12333>.
- Clark, John, ed. *Modernity in Asian Art*, NSW: Wild Peony, 1993.
- Clark, John. *Modern Asian Art*. Sydney: Craftsman House, 1998.
- Cohen, Matthew Isaac. "Traditional and Popular Painting in Modern Java." *Archipel* 69, (2005): 5-38. <https://doi.org/10.3406/arch.2005.3926>.
- Cornelisz Ruyl, Albert. *Spiegel, vande Maleysche tale inde welke sich die Indiaensche jeucht christlijck ende vermaeckelick kunnen oeffenen – Met een vocabularium van de Duytsche ende Maleysche tale*. Amsterdam: D.P. Dirck Pietersz, 1612.
- Curthoys, Ann, and Marilyn Lake, *Connected Worlds: History in Transnational Perspective*. Canberra: ANU E Press – The Australian National

- University, 2005.
- Day, Tony. *Landscape in Early Java dalam Andrew Gerstle and Anthony Milner, Recovering the Orient: Artists, Scholars, Appropriations*. Switzerland: Harwood Academic Publishers, 1994.
- Delvigne, Rob. *Dolf Breetvelt: Modernist in Indie en Nederland*. Amsterdam: KITB Publishers, 2008.
- Dewan Redaksi. *Buku Peringatan Sin Ming Hui Djakarta 1946-1951*. Jakarta: Badan Pengurus Sin Ming Hui Jakarta, 1951.
- Dermawan T., Agus. *Seni Lukis Indonesia*. Jakarta: Pemerintah Propinsi DKI-Jakarta Dinas Museum dan Pemugaran, 2000.
- Dermawan T.. *Dongeng dari Dullah*. Jakarta: KPG, 2020.
- Dermawan T., Agus and Mikke Susanto. *Maestro Seni Rupa Modern Indonesia*. Jakarta: Kementrian Pariwisata & Ekonomi Kreatif Republik Indonesia, 2012.
- DepDikBud. *Zaini – Hasil Karya dan Pengabdiannya* Djamin, Nasjah. *Affandi Pelukis*. Bandung: Aqua Press, 1979.
- Dhaimeler, D.H. *Mies Carsten (1893-1982)*. Jakarta: Duta Fine Arts Foundation, 1992.
- Dhaimeler, D.H, et.al. *W. Dooijewaard: Dutch Artist in Indonesia*. Jakarta: Duta Fine Arts Foundation, 1992.
- Djajengasmara. "Perjuangan P.T.P.I, makalah untuk persiapan "Reuni P.T.P.I 1978-1979." Documents of Djajengasmara, 10 June 1978.
- Djajengasmara. "Tjatan Riwayat Perdjoengan P.T.P.I Mulai Tanggal 20 Oktober 1945." Naskah Pidato Peringatan "Ulang Tahun ke-7 P.T.P.I Jogjakarta", 20 October 1952, Documents of Djajengasmara.
- Djamin, Nasjah. *Hari-hari Akhir Si Penyair*. Jakarta: Pustaka Jaya, 2013.
- Djamin, Nasjah. Nasjah and Sides Sudyarto. *The World of Sudarso*. Jakarta: Hexart Publishing, 2005.
- Dolk, Liesbeth. "An Entangled Affair: STICUSA and Indonesia, 1948-1956." In *Heirs to World Culture: Being Indonesian, 1950-1965*, edited by JENNIFER LINDSAY and MAYA H.T. LIEM, 57-74. Brill, 2012. <http://www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctt1w8h2v2.8>.
- Du Chattel, J.G. van Rossum. *F.J. van Rossum du Chattel-1856-1917* Venlo: Van Spijk Art Projects, 2006.
- Du Chattel, Fredericus Jacobus van Rossum. *Mooi Indië: afbeeldingen in kleuren van twaalf aquarellen (1856-1917)*. Amsterdam: Elsevier, 1913.
- Dullah. *Karya dalam Peperangan dan Revolusi/Paintings in War and Revolution*. Jakarta: Balai Pustaka, 1983.
- Dullah. "Teks Pidato Peranan Generasi Muda dan Sejarah Perjuangan Bangsa." Masyarakat Sejarawan Yogyakarta and Balai Kajian Sejarah dan Nilai Tradisional Yogyakarta, 20-21 December 1989. Makalah Seminar.
- Dorleans, Bernard. *Orang Indonesia Dan Orang Prancis: Dari Abad XVI sampai*

- dengan Abad XX. Jakarta: KPG, 2006.
- Earl Lu, et.al., *Soul Ties, The Land and Her People, Art from Indonesia*. Singapore: Singapore Art Museum, 1999.
- Efimova, Larisa. "Did the Soviet Union Instruct Southeast Asian Communists to Revolt? New Russian Evidence on the Calcutta Youth Conference of February 1948." *Journal of Southeast Asian Studies* 40, no. 3 (2009): 449–69. <http://www.jstor.org/stable/27751581>.
- Ekoprawoto, Amran, et.al. *Sejarah Seni Rupa Sumatera Utara: Kajian Kehidupan Seni Rupa di Medan Tahun 1945 – 2005 (Sebuah Observasi Historis)*. Banda Aceh: Balai Pelestarian Sejarah dan Nilai Tradisional Banda Aceh, 2007.
- Elkins, James, ed. *Is Art History Global?*. New York: Routledge, 2007.
- Elkins, James, Valiavicharska, Zhivka, and Alice Kim, eds. *Art and Globalization*. University Art Museum, 1999.
- F.C. ten Kate, Herman. "Schilder-Teekenaars in Nederlandsch Oost en West Indie en hun Beteekenis voor de land en Volkenkunde." *Bijdragen tot de taal-, land- en* 67, no.1 (1913): 441-515. <https://doi.org/10.1163/22134379-90001799>.
- Fèbre, W. Le. *Taman Siswa*. Djakarta-Surabaya: Penerbitan dan Balai Buku Indonesia, 1951.
- Foulcher, Keith. *Social commitment in literature and the arts: the Indonesian 'Institute of People's Culture' 1950–65*. Clayton, Victoria: Centre of Southeast Asian Studies, Monash University, 1986.
- Foulcher, Keith. "Sumpah Pemuda: The Making and Meaning of a Symbol of Indonesian Nationhood." *Asian Studies Review* 24, no 3 (2000): 377–410. EBSCOhost.
- Frederick, William H. *Occupation Culture: Introduction, dalam Peter Post, dkk., The Encyclopedia of Indonesia in the Pacific War*. Leiden: Brill, 2010.
- Gerda Roodenburg-Schadd, Caroline. *De Collectie Regnault in het Stedelijk – P.A. Regnault (1868-1954): verzamelend ondernemer en ondernemend verzamelaar van moderne kunst*, thesis, Universiteit van Amsterdam, 1995.
- Gunseikanbu. *Orang-orang Indonesia Jang Terkemoeka di Djava*. Djakarta: Gunseikanbu, 1943.
- Gunseikanbu. *Boekoe Pengoempoelan Oendang-oendang*. Jakarta: Balai Poestaka, 1944.
- Goodman, Grant K. ed., *Japanese Cultural Policies in Southeast Asia during World War 2*. London: Macmillan, 1991.
- Glerum, J.P. *De Indische Israels*. Zwolle: Uitgeverij Waanders b.v., 2005.
- Graaf, H. J. De. "De Tentoonstelling: Nederlandse Schilders en Tekenaars in De Oost." *Tong Tong*, 17 November 1972: 6.
- Gross, Andrew. *The Floracrats: State-Sponsored Science and the Failure of the Enlightenment in Indonesia*. Wisconsin: The University of Wisconsin

- Press, 2011.
- Groeneveldt, W.P. *Notes on Malay Archipelago and Malacca Compiles From Chinese Sources, Verhandelungen van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen*. Batavia: W. Bruining; 's Hage: Nijhoff, 1877.
- Hadimadja, Aoh. K. ed. *Beberapa Paham Angkatan '45*. Djakarta: Tintamas, 1952.
- Hanafi, A.M. *Menteng 31: Membangun Jembatan Dua Angkatan*. Jakarta: Sinar Harapan, 1997.
- Haks, Leo, and Guus Maris. *Lexicon of Foreign Artists who Visualized Indonesia*. Utrecht: Bestebreurtje, 1995.
- Haks, Leo, and Guus Maris. *Frida Holleman: Memories of Indonesia 1937-1945*. Amsterdam: Haks & Maris, 1992.
- Hardjito, *Risalah Gerakan Pemuda*. Djakarta: Penerbit Pustaka Antara, 1952.
- Harmonie, Jaffar. *Serunai di Alam Damai/Serenade in Serenity: Kisah Hidup dan Karya Pelukis Suralis Soedibio*, paper, undate.
- Harris, Clare. "The Buddha Goes Global: Some Thoughts Towards a Transnational Art History." *Art history* 29, no.4 (2006): 698-720. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8365.2006.00520>.
- Hatta, Mohammad. *Memoir*. Jakarta: Yayasan Hatta, 2002.
- Hering, Bob. *Soekarno Bapak Indonesia Merdeka*. Jakarta: Hasta Mitra, 2003.
- Herlambang, W. *Cultural Violence: Its Practice and Challenge in Indonesia*. VDM Verlag Dr. Muller, Saarbrücken, 2011.
- Hilda Soemantri (ed.), *Visual Art*. Singapore: Archipelago Press, 1998.
- Hoogenberk, H. *Cultureel Indië: Bloemlezing Uit de eerste zey jaargangen 1939-1945*. Leiden: E.J. Brill, 1948.
- Holt, Claire. *Art in Indonesia: Continuities and Change*. Ithaca: Cornell University Press, 1967.
- Holt, Claire, et.al. *Culture and Politics in Indonesia*. Ithaca: Cornell University Press, 1972.
- Holt, Claire. "In Memoriam: Trisno Sumardjo, December 6, 1916-April 21, 1969." *Indonesia*, no. 8 (1969): 213-16. <http://www.jstor.org/stable/3350675>.
- Hopman, Johannes. "Ontwerp voor het voortgezet tekenonderwijs in Indonesië – op verzoek van het Department van Onderwijs en Eredients." Paper, unpublished, undated.
- Houtman, Frederick de. *Spraec ende woord-boeck, in de Maleysche ende Madagaskarsche talen, met Vele Arabische ende Turcsche woorden*. Amtelredam: Jan Evertsz Cloppenburch Boeckvercooper/ Op t Water, 1603.
- Idayu, Yayasan, ed. *Mohammad Said Reksohadiprodjo Di Mata Sahabatnya, Di Mata Pers, Tentang Ide-Idenya, Dalam Foto-Foto*. Jakarta: Penerbit Idayu, 1979.

- Ismail, Yahaya. *Pertumbuhan, Perkembangan dan Kejatuhan Lekra di Indonesia (Satu tinjauan dari aspek sosio-budaya)*. Kualalumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka Kementerian Pelajaran Malaysia, 1972.
- IVAA. *Paradigm and Market: Aspects of Indonesian Visual Art*. Yogyakarta: Cemeti Art Foundation, 2003.
- Jacquet, F.G.P. *Kartini: Surat-surat kepada Ny.R.M. Abendanon-Mandri dan Suaminya*. Jakarta Penerbit Djambatan, 1987.
- Jaffé, H. L. C. "P. A. Regnault En Zijn Collectie." *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek (NKJ) / Netherlands Yearbook for History of Art* 32 (1981): 279–94. <http://www.jstor.org/stable/43888538>.
- Jassin, H.B. *Kesusasteraan Jakarta dimasa Djepang*. Jakarta: Balai Poestaka, 1948.
- Jaspers, J.E., and Mas Pirngadie. *De inlandsche kunstnijverheid in Nederlandsch Indië, 5 Volume*. 's-Gravenhage: V.H. Mouton, 1912.
- Jones, Tod. *Kebudayaan dan Kekuasaan di Jakarta: Kebijakan Budaya Selama Abad ke-20 Hingga Era Reformasi*. Jakarta: Yayasan Obor Jakarta dan KITLV-Jakarta, 2013.
- Joshua Soelias, Norman. *Pesindo-Pemuda Sosialis Indonesia 1945-1950*. Tangerang Selatan: Marjin Kiri, 2016.
- Jowett, Garth S. and Victoria O'Donnell. *Propaganda and Persuasion*. California: Sage Publications Inc., 1999.
- Iriye, Akira. *Global and Transnational History: The Past, Present, and Future*. Basingstoke and New York: Palgrave Macmillan, 2012.
- Iskandar, Popo. *Affandi: Suatu Jalan Baru dalam Ekspresionisme*. Jakarta: Akademi Jakarta dan Dewan Kesenian Jakarta, 1977.
- Joesoef, Daoed. *Rekam Jejak Anak Tiga Zaman*. Jakarta: Penerbit Buku Kompas, 2017.
- Kabbani, Rana. *Europe's Myths of Orient: Devise and Rule*. London: Pandora Press, 1986.
- Kam, Garret. *Poetic Realisms: The Art of Arie Smith*. Jakarta: CSIS | Ubud: Neka Museum, 1990.
- Karels, R.B. *Mijn aardse leven vol moeite en strijd: Raden Mas Noto Soeroto, Javaan, dichter, politicus, 1888-1951*. Gouda: in eigen beheer, 2008.
- Kartodirjo, Sartono. *Periodisasi Sejarah Indonesia dalam Panitia Seminar, Laporan Seminar Sejarah 14 – 18 Desember 1957 di Yogyakarta*. Yogyakarta: Penerbit Ombak, 2017.
- Kartodirjo, Sartono. *Pemikiran dan Perkembangan Historiografi Indonesia*. Yogyakarta: Ombak, 2014.
- Kasenda, Peter. *Bung Karno Panglima Revolusi*. Yogyakarta: Galang Pustaka, 2014.
- Keller, Gerard, ed., "Kunst op Java," *Kunstchronijk, Nieuwe Serie-Vierde jaardgang*. Te Leyden: A.W. Sythoff, Directeur der Houtgraveerschool, 1863.

- Keníchi, Goto, et.al., *Sekidojō Unabara*. Tōkyō: Ryūkei Shosha, 1993.
- Keohane, Robert O. and Joseph S. Nye, eds. *Transnational Relations and World Politics*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1981.
- Kersjes and C. den Hamer. *De Tjandi Mendoet voor de restauratie*. Batavia & Den Haag: Albrecht and Co. – M. Nijhoff, 1903.
- Kertapati, Sidik. *Sekitar Proklamasi 17 Agustus 1945*. Djakarta: Jajasan Pambaruan, 1957.
- Klokke, Marijke J. "On the orientation of ancient Javanese temples : the example of Candi Surowono" *International Institute for Asian Studies*, (1995): 73-86. IAS yearbook.
- Klokke, Marijke J., and Pauline Lunsingh Scheurleer, eds. *Ancient Indonesian Bronzes*. Leiden: KITLV Press, 1994.
- Klokke, Marijke J., ed. *Narrative Sculpture and Literary Traditions in South and Southeast Asia*. Leiden-Boston-Koln: BRILL, 2000.
- Knol, Meta, et.al. *Beyond the Dutch*. Amsterdam: KIT Publishers, 2009.
- Kuntowijoyo. *Metodologi Sejarah*. Yogyakarta: Tiara Wacana Yogya, 2003.
- Kurasawa, Aiko. *Mobilisasi dan Kontrol: Studi Perubahan Sosial di Pedesaan Jawa 1942-1945*. Jakarta: Grasindo, 1993.
- Kurasawa, Aiko. "Propaganda Media under The Japanese 1942-1945, in Indonesia." *Indonesia*, no.44 (October 1987): 59-116, <https://www.jstor.org/stable/3351221>.
- Kusumaatmadja, Mochtar, ed. *Perjalanan Seni Rupa Indonesia: Dari Zaman Prasejarah hingga Masa Kini - Streams of Indonesian Art: From Pre-Historic to Contemporary*. Jakarta: Panitia Pameran KIAS, 1990-1991, (n.d.).
- Kraus, Werner. *Raden Saleh: The Beginning of Modern Indonesian Painting*. Jakarta: Goethe Institut, 2012.
- Kraus, Werner. *Raden Saleh Kehidupan dan Karyanya*. Jakarta: KPG, 2018.
- Krauss Werner. "Raden Saleh's Interpretation of the Arrest of Diponegoro: an Example of Indonesian "proto-nationalist" Modernism." *Archipel* 69, (2005): 259-294. <https://doi.org/10.3406/arch.2005.3934>.
- Kraam, Christiaan. *De levens en werken der Hollandsche en Vlaamsche kunstschilders, beeldhouwers, graveurs en bouwmeesters, van den vroegsten tot op onzen tijd* Amsterdam: Gebroeders Diederichs, 1857-1864.
- Krause, Gregor. *Bali: Land und Volk (I); Bali: Tanze, Tempel, Feste*. Hagen: Folkwang Verlag, 1920.
- Lindsay, Jennifer, and Maya H.T. Liem, eds. *Heirs to World Culture: Being Indonesian 1950 -1965* Leiden: KITLV Press, 2012.
- Lombard, Denys. *Nusa Jawa: Silang Budaya, Batas-batas Pembaratan*. Jakarta: PT Gramedia, 2005.
- Loos-Haxmaan, J. de. *Verlaat Rapport Indië: Drie eeuwen westerse schilders, tekenaars, grafici, zilversmeden en kunstnijveren in Nederlands-Indië*. 's-

- Gravenhage: Mouton & Co., 1968.
- Loos-Haaxman, J. de. "Raden Saleh in Den Haag." In *Jaarboek vereniging*, 62-75. 's-Gravenhage: Vereniging Die Haghe, 1965.
- Loos-Haaxman, J. de. "Kunstkringen en de Bevordering der Beeldende Kunsten." In *Indisch Vrouwen Jaarboek*, edited by M. A. E. van Lith-van Schreven and J. H. Hooykaas-van Leeuwen Boomkamp, 96. 1936. Jokjakarta: Druk Kolff Buning.
- Malik, Adam. *Riwayat Proklamasi Indonesia Agustus 1945*. Jakarta: Widjaya, 1950.
- Marasutan, Baharudin. *Raden Saleh (1807-1880): The Precursor of Painting in Indonesia*. Jakarta: Dewan Kesenian Jakarta, 1973.
- Marcus-de Groot, Yvette. *Kunsthistorische vrouwen van weleer – de eerste generatie in Nederland vóór 1921*, Doctoral Thesis, Erasmus Universiteit Rotterdam, 2003.
- Margana, Sri, et.al. *Gelora Di Tanah Raja: Yogyakarta Pada Masa Revolusi 1945-1950*. Yogyakarta: Dinas Kebudayaan Daerah Istimewa Yogyakarta, 2017.
- Marianto, M. Dwi. *Surrealisme Yogyakarta*. Yogyakarta: Rumah Penerbitan Merapi, 2001.
- Marie Holst, Inge. *Dunia Sang Otto Djaya 1916 – 2002*. Jakarta: Hexart Publishing, 2016.
- Marzuki, Yazir. *Pelukis Salim*. Jakarta: Penerbit Djambatan, 1983.
- Mihardja, Achdiat K. ed. *Polemik Kebudayaan*. Jakarta: Perpustakaan Perguruan Kementerian PP dan K Jakarta dan Balai Pustaka, 1954.
- Moeljanto, D.S., and Taufiq Ismail, *Prahara Budaya: Kilas-balik Ofensif Lekra/PKI Dkk*. Bandung: Mizan dan HU Republika, 1995.
- Moekhardi, *Mohammad Said Reksohadiprodjo: Hasil Karya dan Pengabdianannya*. Jakarta: Departemen Pendidikan dan Kebudayaan Direktorat Sejarah dan Nilai Tradisional Proyek Inventarisasi dan Dokumentasi Sejarah Nasional, 1982/1983.
- Mrázek, Rudolf. *Sjahir: Politics and Exile in Indonesia*. Ithaca NY: Cornell University Press, 2018.
- Mustika. *Percakapan Dari Hati Ke Hati Pelukis Indonesia*. Jakarta: Penerbit Sanggar Krida, 1983.
- Nashar. *Nashar oleh Nashar*. Yogyakarta: Yayasan Bentang Budaya, 2002.
- Nakamura, Mitsuo. "General Imamura and the Early Period of Japanese Occupation." *Indonesia*, no. 10 (1970): 1–26.
<https://doi.org/10.2307/3350632>.
- Notosusanto, Nugroho, and Marwati Djoened Poesponegoro. *Sejarah Nasional Indonesia VI – Zaman Jepang dan Zaman Republik Indonesia*. Jakarta: Balai Pustaka, 2007.
- Nugroho Notosusanto, *Tentara PETA pada Jaman Pendudukan jepang di Indonesia*, (Jakarta: PT Gramedia, 1979).

- Oetomo, Boedi. *Verslag Boedi – Oetomo Tahoen Kesepoeloeh 1917-1918*. Solo-Madioen: N.V. Mij. Albert Rusche & Co, 1919.
- Plasschaert, Alb. *Korte Geschiedenis Der Hollandsche Schilderkunst van af de Haagsche School tot op den Tegenwoordigen Tijd*. Amsterdam: Nederl. Bibliotheek, 1923.
- Pirous, A.D. *Melukis itu Menulis: Kumpulan Tulisan A.D.Pirous tentang Seni Rupa dan Kebudayaan*. Bandung: Serambi Pirous dan Penerbit ITB, 2003.
- Pirous, A.D. *Seni Pariwara sebagai Alat Propaganda Perjuangan*. Skripsi Jurusan Seni Rupa. Institut Teknologi Bandung, 1964.
- Poeze, Harry. *Tan Malaka, Gerakan Kiri, dan Revolusi Indonesia Jilid 2: Maret 1946 – Maret 1947*. Jakarta: Yayasan Obor Indonesia, 2009.
- Poeze, Harry, Dijk, C. van, and I. van der Meulen. *In het land van de overheersers I: Indonesiërs in Nederland 1600-1950*. Leiden: Brill, 1986.
- Post, Peter, et.al. *The Encyclopedia of Indonesia in the Pacific War*. Leiden: Brill, 2010.
- Protschky, Susie. *Images of The Tropics: Environment and Visual Culture in Colonial Indonesia*. The Netherlands: KITLV Press, 2011.
- Protschky, Susie and Tom van den Berge, ed. *Modern Times in Southeast Asia 1920s-1970s*. Leiden: Brill, 2018.
- Purwanto, Bambang. *Gagalnya Historiografi Indonesiasentris*. Yogyakarta: Penerbit Ombak, 2007.
- Raffles, Thomas Stanford. *The History of Java Vol. I*. London, 1817.
- Raliby, Osman. *Documenta Historica*. Djakarta: Bulan-Bintang, 1953.
- Rampan, Korrie Layun Rampan, ed. *Trisno Sumardjo: Pejuang Kesenian Indonesia*. Jakarta: Yayasan Arus dan BKKNI DKI Jaya, 1985.
- Rampley, Matthew, Thierry Lenain, Hubert Locher, Andrea Pinotti, Charlotte Schoell-Glass, and C. J. M. (Kitty) Zijlmans. *Art History and Visual Studies in Europe: Transnational Discourses and National Frameworks*. 1st ed. Vol. 212. Boston: BRILL, 2012.
- Rasid, Gadis. *Di Tengah-tengah Perdjuaan Kebudayaan*. Djakarta: Pustaka Rakjat, 1948.
- Resobowo, Basuki. *Bercermin di Muka Kaca: Seniman, Seni, dan Masyarakat*. Yogyakarta: Penerbit Ombak, 2004.
- Resobowo, Basuki. *Riwayat Hidupku Bagian Ke-Empat*. Oosterpark 63, 1092 AR, Amsterdam - Holland, 1987.
- Rizal, J.J. ed. *Raden Saleh: Anak Belanda, Mooi Indie dan Nasionalisme*. Jakarta: Komunitas Bambu, 2009.
- Rizal, Ray. *Affandi: Hari sudah Tinggi*. Jakarta: Metro Pos, 1990.
- Robert O. Keohane and Joseph S. Nye (eds.), *Transnational Relations and World Politics*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1981.
- Rosidi, Ajip. *Pelukis S. Sudjojono*. Jakarta: Pustaka Jaya, 1977.
- Rosidi, Ajip, et al., *Affandi 70 Tahun*. Jakarta: Dewan Kesenian Jakarta, 1978.

- Said, Edward.W. *Orientalism*. London: Penguin Book, 2003.
- Salam, Solichin. *Agus Djaya dan Sejarah Seni Lukis Indonesia*. Jakarta: CSIS, 1994.
- Sanford Kanahele, George. *The Japanese Occupation of Indonesia: Prelude to Independence*, Ph.D. thesis, Universitas Cornell, 1967.
- Sato, Shigeru. *War, Nationalism and Peasants: Java under the Japanese Occupation 1942-1954*. London: M.E. Sharpe, 1994.
- Saudara, Empat. *Habis Gelap Terbitlah Terang: Boeah Pikiran Raden Adjeng Kartini*. Weltevreden: Balai Poestaka, 1922.
- Scalliet, Marie Odette, et.al. *Pictures from the Tropics: Paintings by western Artists during the Dutch Colonial Period in Indonesia*. Amsterdam: Pictures Publishers, Wijk en Alburg, 1999.
- Scalliet, Marie Odette. *Antoine Payen, Peintre des Indes Orientales: Vie et écrits d'un artiste du XIXe siècle (1792-1853)*, Dissertation, Research School CNWS, Universite de Leyde, Pay-Bas.
- Scheurleer, Th. H. Lunsingh. "Rectificatie: Stichting Cultuurgeschiedenis van de Nederlanders Overzee 1961-1986. Terugblik En Perspectief." *Bulletin van Het Rijksmuseum* 35, no. 2 (1987): 125-125. <http://www.jstor.org/stable/40382320>.
- Septiningsih, Lustantini. *Pengarang Nasjah Djamin dan Karyanya*. Jakarta: Pusat Pembinaan dan Pengembangan Bahasa Departemen Pendidikan dan Kebudayaan, 1996.
- Shiraishi, Takashi. *Zaman Bergerak: Radikalisme Rakyat di Jawa 1912-1926*. Jakarta: Pustaka Utama Grafiti, 1997.
- Sidharta, Amir, ed. *From Mooi Indië to Persagi*. Jakarta: Museum Universitas Pelita Harapan, 1997-1998.
- Simon Admiraal. "Onwerpplan Kunstschoon Indonesië-Bandoeng." Paper, unpublished, undated.
- Simpson, Bradley. R. *Economist with Guns: Authoritarian Development and U.S. - Indonesian Relations 1960-1968*. California: Stanford University Press, 2008.
- Sitompul, Binsar. *Cornel Simanjuntak: Komponis, Penyanyi, Pejuang*. Jakarta: Pustaka Jaya, 1987.
- Siregar, Bakri. *Sedjarah Sastra Indonesia Modern*. Jakarta: Akademi Sastra dan Bahasa Multatuli, 1964.
- Siregar, Aminudin TH. "Conflict and Denial: The Discourse of Identity in Indonesian Art, 1950s-1980s." In *Charting Thoughts: Essays on Art in Southeast Asia*, edited by Low Sze Wee and Patrick D. Flores, 174-87. National Gallery Singapore, 2017. <https://doi.org/10.2307/j.ctv13xpr6k.17>.
- Sjahrazad. *Renungan Indonesia*. Djakarta: Penerbit Kebangsaan Pustaka Rakjat, 1947.
- Sm., Subroto, ed. *Tino Sidin: Guru Gambar dan Pribadi Multidimensional*

- Yogyakarta: Lukman Offset, 2014.
- Soedarno, Noerhadi. *POETERA (Poesat Tenaga Rakjat)*. Jakarta: Tinta Mas, 1982.
- Soei, Tio Ie. *Lie Kimhok – 1853-1912*. Bandung: L.D. Good Luck, 1958.
- Soekanto. *Dua Raden Saleh*. Jakarta: N.V. Poesaka Asli, 1951.
- Soeroto, Noto. "Bij Het 100ste Geboortejaar van Raden Saleh: Javaansch Schilder Geb. Te Semarang 1814, Gest.te Buitenzorg 1880." *Nederlandsch-Indische Huis Oud en Nieuw* (1914): 219-229.
- Soedarsono, Srihadi. "Saya dan Seni Lukis Indonesia." Paper for Teater Salihara, 15 September 2015. Unpublished.
- Soemardja, S. "Sedjarah Pendek Balai Pendidikan Universiteir Guru Seni Rupa dan Pembukaan sampai Sekarang." Paper, 1 Mei 1953. Unpublished.
- Sostroamidjojo, Ali and Prajogo. *Oendang-Oendang Balatentara Dai Nippon*. Surabaya: Penerbit D. Arnowo, 1942.
- Spanjaard, Helena. *Het Ideaal van een Moderne Indonesische Schilderkunst 1900-1995: De Creatie van een Nationale Culturele Identiteit*, Ph.D. thesis, Leiden University, 1998.
- Spielmann, Yvonne. *Contemporary Indonesian Art: Artists, Art Spaces, and Collectors*. Singapore: NUS Press, 2017.
- Spruit, Ruud. *Artists on Bali*. Amsterdam: Pepin Press, 1996.
- Spruit, Ruud. *Indonesische impressies. Oosterse thema's in de westerse schilderkunst. Indonesian impressions. Oriental themes in western painting*. Wijk en Aalburg: Picture Publishers, 1992.
- Stibbe, D.G., and J. Strommberg. *Encyclopaedie van Nederlandsch-Indië*. 's-Gravenhage: Martinus Nijhoof, 1932.
- Struck, Bernhard, Kate Ferris, and Jacques Revel. "Introduction: Space and Scale in Transnational History." *The International History Review* 33, no. 4 (2011): 573-84.
<http://www.jstor.org/stable/23240851>.
- Subandrio, Hurustiati. *Tjermin Kehidupan: Kartini*. Amsterdam-Jakarta: Penerbit Djambatan, 1950.
- Sudarmadji. *Seni Lukis Jakarta dalam Sorotan*. Jakarta: Dewan Kesenian Jakarta, 1974.
- Sudarmadji, ed. *Berkala Seni Rupa, Sejarah seni Rupa Indonesia 1945-1983*. Jakarta: Dewan Kesenian Jakarta, 1984.
- Sudjojono, S. *Kami Tahu Kemana Seni Lukis Indonesia Akan Kami Bawa*. Yogyakarta: Penerbit Indonesia Sekarang, 1948.
- Sudjojono, S. *Seni Loekis, Kesenian dan Seniman*. Yogyakarta: Penerbit Indonesia Sekarang, 1946.
- Sudjojono, S. *Cerita Tentang Saya dan Orang-orang Sekitar Saya*. Jakarta: KPG Gramedia dan S. Sudjojono Center, 2017.

- Sudjoko. *Pengantar Seni Rupa*. Jakarta: Direktorat Jenderal Pendidikan Tinggi-Departemen Pendidikan Nasional, 2001.
- Sudjoko. *Pengantar Seni Rupa*. Jakarta: Direktorat Jenderal Pendidikan Tinggi-Departemen Pendidikan Nasional, 2001.
- Sularto, Bambang, and Tashadi. *R.J. Katamsi Martohardjo: Hasil Karya dan Pengabdianannya*. Jakarta: Departemen Pendidikan dan Kebudayaan Direktorat Sejarah dan Nilai Tradisional/Proyek Inventarisasi dan Dokumentasi Sejarah Nasional, 1981-1982.
- Sumichan, Sardjana, ed. *Affandi Vol.I-III*. Jakarta: Bina Lestari Budaya dan Singapore Art Museum, 2007.
- Supangkat, Jim. *Titik Sambung: Barli Dalam Wacana Seni Lukis Indonesia*. Jakarta: Etnobook, 1996.
- Supangkat, Jim. *Indonesian Modern Art and Beyond*. Jakarta: Yayasan Seni Rupa Indonesia, 1997.
- Supangkat, Jim and & Sanento Yuliman. *G. Sidharta di Tengah Seni Rupa Indonesia*. Jakarta: Gramedia, 1982.
- Supangkat, J. *Gerakan seni rupa baru Indonesia; kumpulan karangan*. Jakarta: Gramedia, 1979.
- Supardi, Nunus. *Kongres Kebudayaan (1918-2003)*. Jakarta: Penerbit Ombak, 2007.
- Suradji, D. *Bertebaran: Rangkuman Tulisan Menyinari Seni Drama, Film, Lukis dan Sketsa Ibukota R.I.S*. Jakarta: Haruman Hidup, 1961.
- Sutan Sjahrir, *Perjuangan Kita: Edisi khusus 90 Tahun Sutan Sjahrir*, Jakarta: Pusat Dokumentasi Politik Guntur 49, 1996.
- Suwandono, ed. *Seni Rupa Indonesia dan Pembinaannya*. Jakarta: Penerbitan Proyek Pembinaan Kesenian Departemen P dan K, 1978.
- Suwondo, Bambang Suwondo, ed. *Sejarah Seni Rupa Indonesia*. Jakarta: Proyek Penelitian dan Pencatatan Kebudayaan Daerah – Departemen Pendidikan dan Kebudayaan, Tahun Anggaran 1976/1977.
- Tashadi. *Tokoh Seni, Cendekiawan, dan Kebudayaan*. Jakarta: Balai Penelitian Sejarah dan Budaya Jakarta, 1919-1980.
- Tashadi, et.al., *Partisipasi Seniman dalam Perjuangan Kemerdekaan Daerah Istimewa Yogyakarta*. Jakarta: Departemen Pendidikan dan Kebudayaan RI, 1996.
- Tempo, ed. *What and Who Some Indonesians*. Jakarta: Grafiti Pers, 1981.
- Ten Duis, Leonie, and Annelies Haase. *Ouborg: Schilder-Painter*. Amsterdam: SDU – Openbaar Kunstbezit, 1990.
- Tielrooy, Johannes. “*Indie in de Schilder – en Teekenkunst*.” Elsevier’s Geillustreerd Maandschrift, 4e jg., no.7 (July 1930): 1-10.
- Thebussem, ed. *José Emilio Pardo de Figueroa y de la Serna: Algunos escritos del teniente de Navio*, (n.p.), 1873.
- Thissen, Judith, Robert Zwijnenberg, and Kitty Zijlmans, eds. *Contemporary Culture: New Directions in Art and Humanities Research*. Amsterdam

- University Press, 2013.
- Tomizawa-Kay, Eriko, and Toshio Watanabe, eds. *East Asian Art History in a Transnational Context*. New York: Routledge, 2019.
- Ubbens, Jop, and Cathinka Huzing, 1880-1958, *Adrien Le Mayeur, Painter-Traveller*. Wijk en Alburg: Picture Publisher, 1995.
- Van Goudoever, W.A. *Malino maakt historie: een overzichtelijke bewerking van notulen en tekstuele redevoeringen ter Conferentie van Malino 15-25 Juli 1946*. Batavia: Regeerings Voorlichtings Dienst, 1946.
- Van Screven, M. A. E. van Lith, and J. H. Hooykaas van Leeuwen Boomkamp. *Indisch Vrouwen Jaarboek*. Jokjakarta: Druk Kolff Buning, 1936.
- Verhagen, Marcus. *Flows and Counterflows: Globalisation in Contemporary Art*. Berlin: Sternberg Press, 2017.
- Vickers, Adrian. *Balinese Art – Paintings and Drawings of Bali 1800-2010*. Tokyo, etc.: Tuttle, 2012.
- Vickers, Adrian. "Is there Landscape in Indonesia?" In Earl Lu, et al., *Soul Ties, The Land and Her People, Art from Indonesia*, 35-42. Singapore: Singapore Art Museum, 1999.
- Vierhout, M. *Raden Adjeng Kartini: 1879-1904 Een Javaansche over de nooden en behoeften van haar volk*. Den Haag: N.V. Uitgevers-Maatschappij "Oceanus", 1944. Singapore: Tuttle Publishing, 2012.
- Vleuten, E. van der, and T. Feys. "Borders and Frontiers in Global and Transnational History. Introduction." *Journal of Modern European History* 14, no. 1 (2016): 29-34.
<https://www.jstor.org/stable/26266222>.
- Warmansjah, G.A. *Raden Saleh: The Well-Known Forgotten Artist*. Jakarta: Government of DKI Jakarta Museum and History, 1979.
- Wassing - Visser, Rita. *Royal gifts from Indonesia: historical bonds with the House of Orange - Nassau (1600-1938)*. Zwolle: Wanders, 1995.
- Wee, Low Sze, and Patrick D. Flores, eds. *Charting Thoughts: Essays on Art in Southeast Asia*. Singapore: National Gallery Singapore, 2017.
- Welch. *The Third Reich: Politics and Propaganda*. London: Routledge, 1993.
- Wiltens, Caspar, and Sebastiaan Danckaerts. *Vocabularium, ofte woort-boeck, naer ordre vanden alphabet in 't Duytsch-Maleysch, ende Maleysch-Duytsch*. S-Gravenhage, 1923.
- Wiltens, Caspar, Danckaerts, Sebastiaan, and Justus Heurnius. *Vocabularium, ofte, Woorden - Boeck, nae ordre van den alphabet, in't Duytsch en Maleys*. T'Amstelredam: Ghedruckt door ordre van de E.E. heeren bewinthehebberen der Geoctroyeerde Oost-Indische Compagnie, 1650.
- Winata, I Ketut. *Lukisan-lukisan Raden Saleh – Ekspresi Anti-Kolonial*. Jakarta: National Gallery, 2007.
- Worsfold, W. Basil. *A Visit to Java – With an Account of the Founding of*

- Singapore. London: Richard Bentley and Son, 1893.
- Wisetrotomo, Suwarno. *Melacak Garis waktu dan Peristiwa: Penampang Karya Seni Rupa Koleksi Direktorat Jenderal Kebudayaan Departemen Pendidikan dan Kebudayaan dalam Katalog Pameran Seni Rupa Indonesia*. Jakarta: Direktorat Jenderal Kebudayaan Departemen Pendidikan dan Kebudayaan, 1998.
- Wright, Astri, Marianto, M. Dwi, and Hilda Soemantri. *Revolusi dan Evolusi Sudjana Kerton*. Bandung: Sanggar Luhur Bandung, 1999.
- Wright, Astri. *Soul-Spirit, and Mountain: Preoccupations of Contemporary Indonesian Painters*. A Thesis Dissertation presented to Faculty of the Graduate School of Cornell University, 1991.
- Yamin, Muhammad. *6000 Tahun Sang Merah Putih*. Jakarta: Siguntang, 1954.
- Yudoseputro, Wiyoso, et.al., *Pendidikan Tinggi Seni Rupa di Indonesia*. Bandung: Jurusan Seni Rupa-ITB, 1983.
- Yuliman, Sanento. *Seni Lukis Jakarta Baru-Sebuah Pengantar*. Jakarta: Dewan Kesenian Jakarta, 1976.
- Yuliman, Sanento. *Genese de la Peinture Indonesienne Contemporaine : le Role de S. Sudjojono*, Thesis, Ecole Des Hautes Etudes en Sciences Sociales, 1981.
- Yuliman, Sanento. *Keindonesiaan, Kerakyatan dan Modernisme dalam Kritik Seni Lukis Indonesia*. Jakarta: Penerbit Gang Kabel, 2020.
- Yuliantri, Rhoma Dwi Aria and Muhidin M. Dahlan. *Lekra Tak Membakar Buku: Suara Senyap Lembar Kebudayaan Harian Rakjat 1950-1965*. Jogjakarta: Meraksumba, 2008.
- Zaini, ed. *Almanak Seni 1957*. Jakarta: Badan Musjawarat Kebudayaan Nasional, 1956.
- Zijlmans, Kitty, and Wilfried van Damme, eds. *World Art Studies: Exploring Concepts and Approaches*. Amsterdam: Valiz, 2008.
- Zijlmans, Kitty. "Pushing back frontiers: Towards a history of art in a global perspective." *Int. J. Anthropol* 18, (2003): 201-210.
<https://doi-org.ezproxy.leidenuniv.nl/10.1007/BF02447905>.

Newspapers, Almanacs

- Algemeen Handelsblad*, 1 June 1869.
- Algemeen Handelsblad*, 22 April 1930
- Algemeen Handelsblad*, 3 Februari 1914
- Algemeen Handelsblad*, 17 September 1935.
- Algemeen Handelsblad*, 23 January 1883.
- Algemeen handelsblad voor Nederlandsch-Indië*, 14 May 1938.
- Algemeen Indisch dagblad*, 21 October 1947.

Asia Raya, 6 March 1943
Asia Raya, 7 March 1942.
Asia Raya, 13 October 1943
Asia Raya, 30 June 1944.
Asia Raya, 14 February 1945
Asia Raya, 14 December 1943.
Asia Raya, 23 December 1943.
Asia Raya, 23 December 1943.
Asia Raya, 18 December 1943.
Asia Raya, 4 December 1943.
Asia Raya, 7 December 1943
Asia Raya, 7 December 1943.
Asia Raya, 22 September 1943.
Asia Raya, 29 October 1943.
Asia Raya, 29 March 1945.
Asia Raya, 28 May 1945.
Asia Raya, 8 May 1945.
Asia Raya, 6 July 1945.
Asia Raya, 22 September 1944.
Asia Raya, 26 October 1944.
Asia Raya, 4 July 1945.
Asia Raya, 4 July 1945.
Asia Raya, 14 July 1945.
Asia Raya, 21 May 1945.
Asia Raya, 24 May 1945.
Asia Raya, 29 April 1943
Asia Raya, 4 September 1945.
Bataviaasch Nieuwsblad, 3 June 1937.
Bataviaasch Nieuwsblad, 3 May 1938.
Bataviaasch Nieuwsblad, 10 February 1914.
Bataviaasch Handelsblad, 17 May 17, 1862.
Bataviaasch Nieuwsblad, 13 March 1914.
Bataviaasch Handelsblad, 10 May, 1862.
Bataviaasch Handelsblad, 3 June 1863.
Bataviaasch Nieuwsblad, 12 March 1937.
Bataviaasch Nieuwsblad, 2 July 1889.
Bataviaasch Nieuwsblad, 7 May 1902.
Bataviaasch Nieuwsblad, 4 September 1933.
Bataviaasch Nieuwsblad, 08 Maret 1940.
Bataviaasch Nieuwsblad, 7 May 1941.
Bataviaasch Nieuwsblad, 16 August 1940.
Bataviaasch Nieuwsblad, 1 July 1941.
Bataviaasch Nieuwsblad, 15 December 1930.

Bataviaasch Nieuwsblad, 7 May 1902.
Bataviaasch Nieuwsblad, 17 February 1921
Birmingham Daily Post, 28 December 1945.
Belfast Newsletter, 28 December 1945.
Bredasche courant, 3 January 1949.
Cultureel Supplement NRC Handelsblad, 20 October 1972.
Dagblad van 's Gravenhage, 4 March 1839.
Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage, 2 June 1880.
Deli Courant, 17 August 1936.
Deli Courant, 5 September 1930.
De Indische Courant, 8 April 1936.
De Indische Courant, 13 August 1936.
De Indische Courant, 18 May 1936.
De Indische Courant, 3 April 1936.
De Indische Courant, 27 September 1930.
De Indische Courant, 19 May 1937.
De Indische Courant, 4 May 1938.
De Indische Courant, 25 February 1939.
De Indische Courant, 26 May 1937.
De Indische Courant, 30 November 1940.
De Indische Courant, 24 October 1941.
De Indische Courant, 9 July 1941
De Indische Courant, 27 August 1941.
De Indische Verlofganger, 17 July 1931.
De Indische courant, 20 June 1941.
De Indische Courant, 16 June 1941.
De Java Bode, 18 Januari 1889
De Java Bode, 15 Juni 1892.
De Java Bode, 14 May 1862.
De Java Bode, 24 May 24, 1862.
De Java Bode, 21 May 1937.
De Koerier, 26 September 1930.
De Koerier, 7 August 1931.
De Locomotief, 19 June 1918.
De Locomotief, 12 January 1935.
De Locomotief, 25 June 1930.
De Locomotief, 22 May 1920.
De Locomotief, 19 May 1936.
De Locomotief: Samarangsch handels-advertentie-blad, 26 November 1873.
De Locomotief: Samarangsch handels en advertentieblad, 21 April 1869.
De Locomotief: Samarangsch handels-en advertentie-blad, 3 April 1948.
De Locomotief: Samarangsch handels-en advertentie-blad, 13 September 1949.
De Locomotief: Samarangsch handels-en advertentieblad, 13 October 1947.

De Locomotief: Samarangsch handels en advertentie-blad, 17 December 1947.
De Locomotief: Samarangsch handels- en advertentie-blad, 22 October 1947
De Locomotief: Samarangsch handels- en advertentie-blad, 30 October 1879.
De Locomotief: Samarangsch handels- en advertentie-blad, 25 March 1891.
De Locomotief: Samarangsch handels- en advertentie-blad, 14 December 1949.
De Maasbode, 27 Augustus 1930.
De Nieuwe Vorstenlanden, 29 October 1883.
De Nieuwsgier, 23 October 1948.
De Nieuwsgier, 10 September 1953.
De Nieuwsgier, 10 September 1953.
De Nederlander, 4 January 1949.
De Oostpost, 30 July 1861.
De Preanger Bode, 5 May 1911.
De Preanger-bode, 7 May 1916.
De Preanger Bode, 25 July 1916.
De Preanger-bode, 16 November 1905.
De Preanger Bode, 9 August 1916.
De Sumatra Post, 10 March 1916.
De Sumatra Post, 15 May 1909.
De Sumatra Post, 7 March 1914.
De Preanger Bode, 9 September 1922.
De Sumatera Post, 16 December 1922.
De Sumatra Post, 31 January 1906.
De Sumatra Post, 29 October 1941.
De Tijd: dagblad voor Nederland, 4 September 1970.
De Tijd: dagblad voor Nederland, 18 October 1947.
De Telegraaf, 3 March 1897.
De Preanger Bode, 9 August 1916.
De Telegraaf, 26 May 1924.
De Telegraaf, 24 June 1921.
De West: nieuwsblad uit en voor Suriname, 21 January 1946.
De Waarheid, 08 October 1947.
Gooi- en Eemlander: nieuws- en advertentieblad, 21 October 1949.
Harian Rakjat, 24 Oktober 1964.
Harian Rakjat, 25 January 1962.
Harian Rakjat, 28 Juni 1964.
Harian Rakyat, 17 Mei 1964.
Harian Rakjat, 14 Juni 1964.
Harian Rakjat, 31 Mei 1964.
Harian Rakjat, 12 Mei 1964.
Harian Rakjat, 21 Juni 1964.
Haagsche Courant, 22 February 1932.
Het Centrum, 28 November 1922.

Het Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage, 1 June 1869.
Het Dagblad: uitgave van de Nederlandsche Dagbladpers te Batavia, 5 April 1948.
Het Dagblad: uitgave van de Nederlandsche Dagbladpers te Batavia, 22 March 1947.
Het Dagblad: uitgave van de Nederlandsche Dagbladpers te Batavia, 14 September 1949.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 27 August 1931.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 27 August 1930.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 8 September 1930.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 24 March 1923.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 27 March 1924.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 24 March 1923.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 22 August 1930.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 12 May 1938.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 13 October 1938.
Het nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 6 January 1938.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 8 March 1940.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 15 September 1916.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 16 July 1930.
Het Nieuws van den dag voor Nederlandsch-Indië, 20 July 1909.
Het Nieuwsblad voor Sumatra, 19 March 1949.
Het Parool, 26 October 1972.
Het Parool, 29 October 1947.
Het Volk: dagblad voor de arbeiderspartij, 14 August 1942.
Het Vaderland, 12 October 1930.
Independent, 28 December 1945.
Independent, 28 December 1945.
Javasche Courant, 24 March 1829.
Javasche courant, 25 February 1852.
Kedaulatan Rakjat, 24 April 1946.
Kedaulatan Rakjat, 2 April 1946.
Kedaulatan Rakjat, 2 June 1946.
Kedaulatan Rakjat, 6 May 1946.
Kedaulatan Rakjat, 2 Juni 1971.
Kedaulatan Rakjat, 2 June 1946.
Kedaulatan Rakjat, 6 May 1946.
Kedaulatan Rakjat, 16 August 1946.
Kedaulatan Rakjat, 31 July 1946.
Kedaulatan Rakyat, 2 July 1946.
Kompas, 25 May 1993.
Kompas, 23 February 1970.
Kompas, 23 April 2009.

Kompas, 25 Maret 1987.
Kompas, 20 April 1976.
Kompas, 16 April 1989.
Liverpool Daily Post, 28 December 1945.
Leeuwarder Nieuwsblad, 30 June 1939.
Merdeka, 28 May 1947
Merdeka, 9 June 1947.
Merdeka, 26 December 1945.
Merdeka, 5 January 1946.
Merdeka, 5 February 1947.
Merdeka, 27 February 1947.
Merdeka, 28 February 1947.
Merdeka, 13 November 1946.
Merdeka, 28 December 1945.
Merdeka, 3 January 1946.
Merdeka, 1 Oktober 1945.
Merdeka, 26 Desember 1946.
Nederlandsch-Indië, 22 September 1930.
Nieuwe Courant, 3 June 1947.
Nieuwe Courant, 17 December 1947.
Nieuwe Langedijker Courant, 30 June 1931.
Nieuwe Apeldoornsche courant, 3 January 1949.
Nieuwe Apeldoornsche courant, 3 February 1947.
NRC Handelsblad, 20 October 1972.
Northern Whig, 28 December 1945.
Pikiran Rakjat, 2 April 1980.
Sinar Harapan, 10 December 1969.
Sinar Harapan, 29 March 29, 1975.
Sinar Harapan, 24 April 1976.
Sinar Harapan, 26 Maret 1977.
Soerabaijasch handelsblad, 5 August 1931.
Soerabaijasch Handelsblad, 9 May 1908
Soerabaijasch handelsblad, 26 June 1930.
Soerabaijasch handelsblad, 25 June 1941.
Soerabaijasch handelsblad, 25 June 1941.
Soerabaijasch handelsblad, 25 June 1941.
Soerabaijasch handelsblad, 11 July 1941.
Soerabaijasch handelsblad, 19 September 1938.
Soeara Asia, 26 Mei 1943.
The Jakarta Post, 13 January 2013.
Tijd: godsdienstig-staatkundig dagblad, 18 September 1937.
Tjahaja, 27 January 1945.
Tubantia, 19 October 1972.

Trouw, 4 Januari 1949.
Twentsch dagblad Tubantia en Enschedesche courant, 3 July 1931.
Vlissingsche Courant, 28 Mei 1931.
Vaderland: staat- en letterkundig nieuwsblad, 4 August 1922.
Western Daily Press, 28 December 1945.

Magazines

Art and Asia Pasific quarterly journal, Vol.1, No.3, 1994.
Atlantic Monthly Supplement (Perspective of Indonesia), 1956.
Berkala Seni Rupa, No.1, Juni 1984.
Bintang Hindia, TH.I, No.4, 1903.
Bintang Hindia, TH.II, No.2, 1904.
Bintang Hindia, TH.II, No.3, 1904.
Bintang Hindia, 15 Juni 1903, p.123.
Budaya Jaya, No.101.Th.IX, Oktober 1976.
Brochure Kesenian, 1949.
Budaya, 4-5 April-Mei 1960. Th. Ke-IX.
Budaya Djaja, No.79, TH.VII, December 1974.
Budaya Djaja, No.28.TH.III, September 1970.
Budaya Djaja, No.65, Oktober 1973.
Budaya Djaja, No. 100, TH. IX, September 1976.
Cultureel Indie III, Derde Jaargang, 1941.
Daya, 25 March 1949.
Daya, 1 Oktober 1949.
De Hollandsche revue jrg 25, No.1, January 1920.
De Fakkel, 1 Juni 1941.
De Kunst, No.171, 6 May 1911.
De Reflector, 4 October 1919.
De Vlam: weekblad voor vrijheid en cultuur, jrg 3, 1947, no 46, 21 November 1947.
Djarwa-Tijdschrift van het Java-Instituut, Vierde Jaargang, 1924.
Djarwa Baroe, 1 January 1943.
Djarwa Baroe, 15 March 1943.
Djarwa Baroe, 15 April 1943.
Eigen Haard, No.51., 18 December 1909.
Het Huis Oud & Nieuw, 1910.
Indonesia, Th.II, No.2, February 1950.
Indonesia, TH. 2, No.4, April 1950.
Indonesia, No.5., TH.II., Mei 1950.
Indonesia, No.9. Th.I, Oktober, 1949.
Indonesia, No.10, November 1949.
Indonesia, No.4.TH.II, April 1951.

Indische Letteren, No.3-4, December 1993.
Journal de La Haye, 17 March 1839.
Kalam, No.5, 1995.
Kalam, No.21, 2004.
Keboedajaan dan Masjarakat, No.1., Mei 1940.
Keboedajaan dan Masjarakat, No.5., September 1940.
Keboedajaan dan Masjarakat, No.8., 10 Desember 1940.
Keboedajaan dan Masjarakat, No.6, October 1939.
Keboedajaan dan Masjarakat, No.10, February 1940.
Keboedajaan Timoer Djilid I, 1943.
Keng Po, 5 August 1948.
Konfrontasi, No.20., September-Oktober, 1957.
Konfrontasi, No.2, March-April 1956.
Kolonial Weekblad, 3 May 1924.
Kroniek van Kunst en Kultuur, 10de Jaargang, Nr.1, January 1949.
Letterkundig magazijn, van wetenschap, kunst en smaak voor het jaar 1833, Eerste Stuk, 1833.
Matahari Terbit, No. 7, 1897.
Madjallah Merdeka, 20 August 1949.
Madjallah Merdeka, 21 Mei 1949.
Madjallah Merdeka, 3 September 1949.
Madjallah Merdeka, 21 January 1950.
Madjallah Merdeka, 3 September 1949.
Madjallah Merdeka, 7 August 1946.
Madjallah Merdeka, 28 Januari 1950.
Majalah Analisis Kebudayaan, No.2, Tahun Ke-1, 1981.
Masjarakat, No.1, Th.II, 5 January 1947.
Medan Prijaji, 26 Februari 1910, p.11.
Mimbar Indonesia, 19 Agustus 1950.
Mimbar Indonesia, 19 Agustus 1950.
Mimbar Indonesia, 27 July 1949.
Mimbar Indonesia, 4 February 1950.
Mimbar Indonesia, 20 Mei 1950.
Mimbar Indonesia, 8 dan 15 Oktober 1949.
Mimbar Indonesia, 19 dan 26 Agustus 1950.
Mimbar Indonesia, 13 Mei 1950.
Mimbar Indonesia, No.42, 16 Oktober 1948.
Mimbar Indonesia, No.27, 2 Juli 1949.
Mimbar Indonesia, III/4, 8 Oktober 1949.
Mimbar Indonesia, 4 March 1950.
Mimbar Indonesia, 10 January 1948.
Mimbar Indonesia, 16 October 1948, p. 17.
Mimbar Indonesia, 1 Oktober 1949.

Mimbar Indonesia, 16 Oktober 1948.
Moesson, 22 January 1978.
Noesantara, Th.1, No.5-6-7, 20 September 1946.
Neerlandia, October 1899.
Oedaya, No. 20, January 1925.
Oedaya, No.21, February 1924.
Oedaya, No.21 February 1925.
Oedyana Para Prajitna, No.9., October 1909.
Op de Hoogte, Nr. 7, 15 February 1910.
Oriëntatie; cultureel maandblad, jrg 1, No.3, 22 December 1947.
Oriëntatie- cultureel maandblad, No.6, 20 March 1948.
Oriëntatie- cultureel maandblad, No.6, 20 March 1948.
Pandji Poestaka, No. 27, TH. III, 3 April 1925.
Pandji Poestaka, 11 April 1942
Pandji Poestaka, 24 October 1942.
Pandji Poestaka, 19 September 1942.
Pandji Poestaka, 31 October 1942.
Pandji Poestaka, 9 January 1943
Pandji Poestaka, 1 November 1938
Pandji Poestaka, 26 December 1942.
Pandji Poestaka, 2 May 1942.
Pandji Poestaka, 24 Oktober 1942.
Pandji Poestaka, 12 September 1942
Pantja Raja, 15 March 1947.
Pantja Raja, 1 April 1947.
Pedoman, 5 Juli 1949.
Poedjangga Baroe, TH. I. July 1933 – June 1944.
Poedjangga Baroe, Th. 1, Juli 1933 – Juli 1934.
Pradjoerit, 1 January 1945.
Raden Saleh Bulletin, No.1, 1996.
Ra'jat, 8 August 1946.
Revolusi Pemoeda, 25 December 1945.
Seniman, Th.I, No. 6, December 1947.
Seniman, Th.2., No.1, March 1948.
Seniman, Th.1. No.3, July 1947.
Seniman, TH.I, No.3, July 1947.
Seniman, Th. I. No.2, May 1947.
Seniman, Th.1, No. 2, Mei 1947.
Seniman, No. 5., 1 November 1947.
Seniman, No. 5., 1 November 1947.
Seniman, Th.1. No.1, March 1947.
Siasat, 9 May 1956.
Siasat, 5 Desember 1954.

Siasat, 12 Desember 1954.
Siasat, 19 Desember 1954.
Siasat, 2 Januari 1955.
Siasat, 13 September 1958.
Siasat, 12 November 1958.
Siasat, 12 Desember 1957.
Siasat, 8 Juli 1956.
Siasat, 29 Februari 1948.
Siasat, 24 December 1958.
Siasat, 3 December 1958.
Siasat, 8 March 1947.
Siasat, 14 March 1954.
Siasat, 14 Maret 1954.
Siasat, 18 Oktober 1949.
Siasat, 2 January 1955.
Sinar Matahari, 27 July 1942.
Sluyters' Monthly – East Indian Magazine, Number 2, February 1922.
Soenda Berita, 11 April 1904.
Soenda Berita, 24 April 1904.
Soenda Berita, 1 Mei 1904.
Sri Poestaka, No.I, TH.VIII, January 1926.
Star Weekly, 1 June 1961.
Star Weekly, 13 October 1956.
Sunday Courier, 25 April 1954.
Sunday Courier, 25 April 1954.
Tempo, 11 September 1976.
Tempo, 6 May 1978.
Tempo, 25 August 1990.
Tempo, 10 Januari 2000.
Tijdschrift voor Nederland's Indië, 1 October 1873.
Tong Tong, 17 November 1972.
Tubantia, 19 October 1972.
Uitzicht, No. 48, 11 December 1946.
Uitzicht, No.46., 1 January 1947.
Uitzicht, 11 September 1946.
Uitzicht, No. 49-50, Kerstnummer December 1946.
Uitzicht, 2^e jaargang No.1, 1 January 1947.
Uitzicht, 2^e Jaargang No.14/15, 9 April 1947.
Uitzicht, 11 September 1946.
Uitzicht, 2^e Jaargang No.8, 19 February 1947.
Weekblad voor Indië, No.37, 1905
Vragen van den dag: maandschrift voor Nederland en koloniën, jrg.41, vol. 8, 1926.

Verf en kunst: maandblad van P. A. Regnault's verf-, inkt- en blikfabrieken, 1932-1940.

Wereldnieuws, 29 November 1941.

Zaman Baru, No. 7, July, 1965.

Zenith, TH.III, No.9, September 1953.

Zenith, 15 Februari 1951.

Catalogues

Agoes Djaya - Otto Djaya. exhibition catalogue. Stedelijk Museum Amsterdam, 1947.

Almanak Pergoeroean Taman Siswa 1942, Perpoestakaan Taman Siswa Mataram-Jogjakarta.

Balai Perguruan Tinggi R.I.S. Fakultas Pengetahuan Teknik di Bandung – Programma untuk tahun peladjaran 1950-1951, program catalogue, 1950.

Balai Perguruan Tinggi R.I. Fakultas Pengetahuan Teknik di Bandung – Programma untuk Tahun Peladjaran 1951-1952, program catalogue, 1951.

Catalogus Steleng Seni-Lukis, Jakarta: Kementerian Penerangan Republik Indonesia, 1949.

Gedenkboek Nederlandsch-Indische Kunstkring Batavia 1902-1927, G. Kolff. & Co. Batavia, 1927.

Gedenkboek M.O.S.V.I.A. 1879-1929 uitgegeven ter herdenking van het 50-jarig bestaan der middelbare Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren te Bandoeng, 1929.

Indische Bondscollectie 1937 - schilderijen, teekeningen en prenten, Tentoongesteld in de Theosophische Loge 5 Juni 1937, Bataviaasche Kunstkring, exhibition catalogue.

Jeanne Terwen-De Loos, *Nederlandse schilders en tekenaars in de Oost. 17de-20ste eeuw*, catalogues, Amsterdam, Rijksmuseum, 1972.

Kolonial Museum Amsterdam, *Oost en west – Geteekend op zijn best, Tentoonstelling van prenten, aquarellen en schetsen uit de XIXe eeuw*, exhibition brochure, 16 Augustus-16 October 1942.

Menghadapi Stigma Mooi Indië: Pameran Tunggal Bunawijaya, Bale Tonggoh Selasar Seni Sunaryo Art Space, 2018, exhibition catalogue.
Museum van den Bataviaschen Kunstkring - Collectie Regnault, catalogue, 1935.

Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek (NKJ), 1981, Vol. 32, Verzamelen in Nederland (1981).

Orientalisme dalam Gambar-gambar Kolonial: Pameran Gambar-gambar Tua Indonesia Tempo Doeloe, Galeri Nasional Indonesia, 20 Juni 2000, exhibition catalogue.

- Pameran Lukisan-lukisan dan Sastera dari Dulu sampai Sekarang*, 17 – 24 October 1948, Taman Siswa Jalan Garuda 25, Jakarta, exhibition catalogue.
- Pameran Prof. Edie Kartasubarna*, 1980, exhibition brochure.
- Panitia Seminar Ilmu dan Kebudayaan, *Laporan Seminar Ilmu dan Kebudayaan Sidang ke I: Pengaruh Timbal balik Antara Universitas Gadjah Mada dan Masyarakat*, 25-30 Juni 1956, Jogjakarta: Universitas Gadjah Mada, 1956.
- Pameran Se-Abad Seni Rupa Indonesia 1876-1976*, Jakarta: Balai Seni Rupa Jakarta – Pemerintah DKI Jakarta, 1976), exhibition catalogue.
- Panitia Seminar Ilmu dan Kebudayaan, *Laporan Seminar Ilmu dan Kebudayaan Sidang ke II: Sedjarah Seni Rupa Indonesia*, 26 Juni 1956, Jogjakarta: Universitas Gadjah Mada, 1956.
- Regeerings Almanak voor Nederlandsch-Indie 1890 - Twedee Gedeelte: Kalender en Personalie*, Batavia, 1890.
- Statuten van de vereeniging van Bond Nederlandsch-Indische Kunstkringen te Batavia*. Weltevreden: Gedrukt Bij Albrecht & Co, 1918.
- Steleng Seni Lukis 1949 – 20 Tahun Taman Siswa, Gabungan Pelukis Indonesia dan Sin Ming Hui (Bagian Seni Lukis)*, 11 – 18 September 1949, Taman Siswa Jalan Garuda 25 Jakarta, exhibition brochure.
- Tentoonstelling van prenten en schetsen uit de XIX eeuw*, Koloniaal Museum Amsterdam, 16 Agustus – 16 October 1942.
- The Rockefeller Foundation Annual Report*, 1956, New York.
- Tentoonstelling van Werken van enige Indonesische schilders*, exhibition catalogue, Indisch Museum te Amsterdam, 1947.
- Universiteit v. Indonesie Universitaire Leergang v. Tekenleraren 1949-1950*, booklet, 1949.
- Works of Indonesian Painters To-Day*, Ministry of Information, 1945, exhibition brochure.

Archives

- Cribb, Robert Cribb. Algemeen Rijksarchief Tweede Afdeling, Losse Aanwinsten vanaf 1980. Inv.nr. 188. National Archief Den Haag.
- De Loos-Haaxman, Jeanne. Algemeen Rijksarchief, Tweede Afdeling, Collectie 273, No.22. National Archief Den Haag.
- Holt, Claire. *Research Project: The Role of the Arts in Modern Indonesia*. Claire Holt Papers 1927-1970, 1955. Carl A. Kroch Library collection, Cornell University.
- Kerton, Sudjana. Sanggar Luhur Archives, Bandung.
- M. Loos-Haaxman, archives H.666, No. 103, Correspondentie en aantekeningen over schilderijen en schilders in Batavia, Leiden University Library Special Collection.

Sudjojono, S. "A Letter to Balfas." S. Sudjojono folder, 15 July 1948. Archives of H.B. Jassin Literary Documentation Center Jakarta.
Sumardjo, Trisno. "Trisno Sumardjo's letter to H.B. Jassin." Trisno Sumardjo folder, 11 February 1950. Archives of H.B. Jassin Literary Documentation Center Jakarta.

Websites

<http://archive.ivaa-online.org>
<https://blogs.bl.uk/>
<https://collectie.wereldculture.nl>
<https://iantyrrell.wordpress.com>
<https://indoartnow.com/>
<https://nationalgeographic.co.id>
<http://www.dw.com>
<https://www.asianart.com>
<https://vangoghletters.org>
<http://visualheritageblog.blogspot.nl>
<https://www.rem.routledge.com>
<https://javapost.nl>
<https://www.stedelijk.nl>
<https://www.rijksmuseum.nl>
<https://nl.wikipedia.org>
<http://visualheritageblog.blogspot.nl>

Interviews

A.D. Pirous, Bandung, 8 June 2023.
Werner Kraus, Electronic E-mail, 8 April 2017.